

projectplan dorpsvernieuwing2.0
26 mei 2014

0 DVN2.0 DVN2.0 DVN2.0 DVN2.0 DVN2.0

CONCEPT

energiebesparing leefbaarheid
termijn wonen leefomgeving
structurering renovatie levensloopbestendigheid
duurzaam mobiliteit lange termijn
beeldkwaliteit opknappen
openbare ruimte
erbouwen kansen mogelijkheden
kansen kwaliteit
omgeving activiteiten ontwikkelingen
termijn vergrijzing
lange termijn inwoners bouwtechnisch
sociaal natuur
activiteiten samenwerking
lange termijn toekomst woningen herstructureren
kansen ontwikkelingen levensloopbestendig
dorpsvernieuwing beeldkwaliteit lange termijn
wonen projecten activiteiten lang
mogelijkheden inwoners bouwtechnisch
gemeente renovatie woningkwaliteit
kansen wonen opknappen
dorpsvernieuwing projecten aantrekkelijke
aankomst landschap toekomst
levensloopbestendigheid renovatie lange termijn

DVN2.0

projectplan dorpsvernieuwing2.0

26 mei 2014

Organisatie	Datum	Projectleider
Gemeente Borsele	26 mei 2014	Leendert van der Gouwe

CONCEPT

Verantwoordelijkheid

Bestuurlijk opdrachtgever	Kees Weststrate
Ambtelijk project-verantwoordelijke	Ko van den Berge
Projectleider	Leendert van der Gouwe (dorpsvernieuwing)
Projectgroepleden	Marcel Aanen (duurzaamheid) Jolanda Boerjan (volkshuisvesting) Niels Hazenoot (bouwen) Lia Schroevers-Davidse (grond en economie) Jack Jansen (afdelingshoofd) Agendaleden: Woonomgeving Financiën Sociale Zaken Samenleving

---

Samenvatting

Probleemanalyse De woningbehoefte verandert als gevolg van de *demografische ontwikkelingen* en de *veranderende kwaliteitseisen* die mensen stellen aan hun woonomgeving en woning. Uit de bevolkingsprognose blijkt op termijn sprake te zijn van meer ouderen die langdurig zelfstandig willen/moeten blijven wonen, meer alleenstaanden en minder gezinnen met kinderen. De komende decennia worden deze ontwikkelingen steeds manifester. Hierdoor zal de vraag naar bepaalde woningtypes afnemen en de vraag naar andere woningtypes toenemen. Dit leidt ertoe dat bepaalde woningen minder verkoopbaar worden en/of een deel van de woningen hun waarde verliezen en/of niet passen in de toekomstige bevolkingsontwikkelingen. Daarnaast neemt de vraag naar toepassing van duurzame maatregelen om de vaste woonlasten te verlagen toe. Tevens lijken investeringen minder aantrekkelijk in deze tijd van economische crisis en daardoor liggen achterstallig onderhoud van bouwtechnische staat, leegstand en verpaupering/verwaarlozing als logische gevolgen op de loer. Kortom: in DVN2.0 moeten we er rekening mee houden dat de vraag naar *beter wooncomfort*, en *lagere woonlasten* stijgt.

Opgave De opgave is om in te spelen op de economische crisis (korte termijn) en de veranderende bevolkingssamenstelling (lange termijn). Dit kan door ons, samen met andere partijen, nog meer in te zetten op de bestaande particuliere woningvoorraad. We willen dit doen door het opzetten van een stimuleringsaanpak van de bestaande woningvoorraad op het gebied van drie speerpunten, namelijk 1) *bouwtechnische staat*, 2) *energetische woningkwaliteit* en 3) *levensloopbestendigheid*. Tevens pakken we, waar mogelijk, de bekende probleemlocaties aan. Dit laatste voornamelijk op het gebied van bouwtechnische staat en beeldkwaliteit.

Doelstelling Onze doelstelling is dat we, in samenwerking met andere partijen, de kwaliteit van de woningvoorraad in de gemeente Borsele zo goed mogelijk willen behouden en waar mogelijk willen versterken. Dit door als gemeente stimulator en initiator te zijn van woningaanpassingen op het gebied van de drie eerdergenoemde speerpunten. Dit passend binnen de (financiële) spankracht van de gemeente.

Planindeling De aanpak van DVN2.0 bestaat uit diverse onderdelen die inspelen op de verbetering van de bestaande woningvoorraad om onze doelstelling te realiseren. Enerzijds willen we bewoners *informer*, *activeren* en *motiveren* om hun woning te verbeteren door maatregelen te nemen op het gebied van de drie speerpunten. Hierbij is het van belang dat we de noodzaak om de woningvoorraad/hun woning aan te passen te benoemen. Hiernaast gaan we de bekende *probleemlocaties* aanpakken. Middels maatwerk en samenwerking kunnen we, binnen de spankracht, zoveel mogelijk locaties opwaarderen, met een zo hoog mogelijk rendement. Ook willen we een *tegemoetkomingsregeling* opzetten waar particuliere eigenaren van woningen een beroep op kunnen doen. Deze regeling richt zich op het aanpakken van woningen op het gebied van de drie speerpunten. De hoogte van de tegemoetkoming per woning zal afhangen van de hoeveelheid en grootte van de ingrepen die worden gedaan en op het aantal aan te pakken speerpunten. Of een eigenaar van een woning in aanmerking komt voor deze regeling hangt af van verschillende criteria, zoals bijvoorbeeld de huidige staat van de woning en de mogelijkheden die er zijn om de woning te verbeteren. Om het resultaat te optimaliseren kan deze regeling worden getroffen in combinatie met bepaalde bestaande stimuleringsregeling(en). Om de verbetering van woningen op het gebied van energetische woningkwaliteit extra te stimuleren, de kosten voor de gemeente te minimaliseren, de inzet van marktpartijen te verhogen, de (financiële) drempel voor inwoners te verlagen en het samenwerken met ondernemers uit de gemeente te bevorderen, gaan we een *collectieve inkoop* organiseren voor energiezuinige maatregelen.

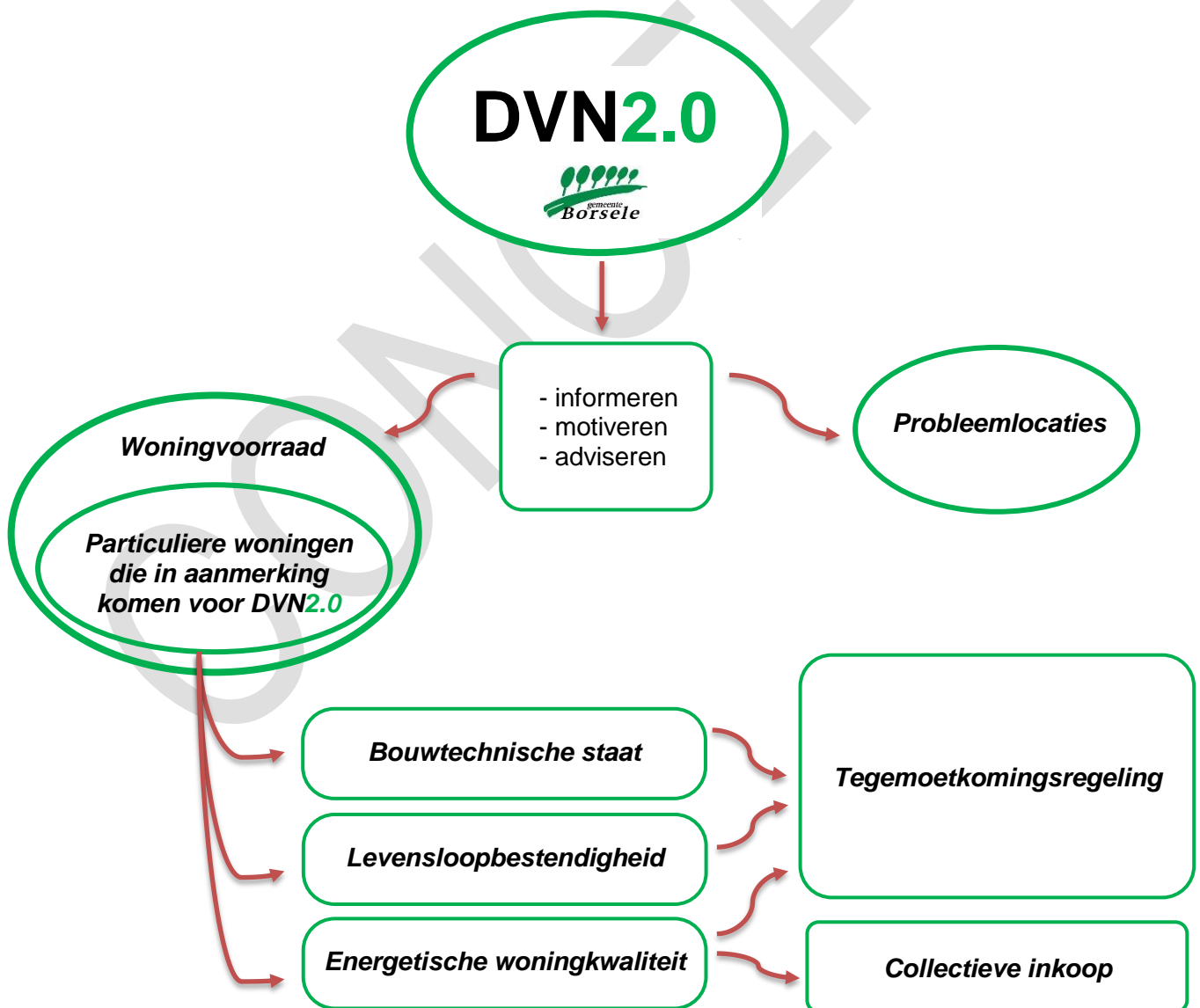
Aanpak Wij kiezen voor een *eenduidige* en *integrale aanpak* die meerdere aandachtsgebieden beslaat. Met DVN2.0 willen we voor synergie tussen beleid op verschillende werkvelden zorgen met een zo hoog mogelijk rendement. Deze aanpak zorgt voor efficiency bij het aanpassen van panden binnen de probleemlocaties en particuliere woningen binnen de gehele woningvoorraad en zorgt ervoor dat extra kosten worden voorkomen. Door dit project uit te voeren kunnen we, nog meer dan we momenteel al doen:

- (pro)actief de bestaande woningvoorraad benaderen;
- inspelen op de gevolgen van de economische crisis (korte termijn);

- inspelen op de gevolgen van de demografische ontwikkelingen (lange termijn);
- slagvaardig handelen als mogelijkheden zich voordoen;
- ontwikkelingen op gang brengen (door bijvoorbeeld partijen samen te brengen);
- effectiever en efficiënter te werk gaan door meerdere aandachtsvelden tegelijk aan te pakken;
- zorgdragen voor verlaging van woonlasten;
- zorgdragen voor verhoging van wooncomfort.

Resultaat Ons wenselijke en verwachte resultaat is *zichtbaar resultaat* in de dorpen door het concreet verbeteren van particulier woningbezit op het gebied van bouwtechnische staat, energetische woningkwaliteit en levensloopbestendigheid. Voor wat betreft de panden en hun omgeving binnen de probleemlocaties is het verwachte resultaat een zichtbaar resultaat op het gebied van bouwtechnische staat en beeldkwaliteit. Het streven bij het behalen van dit resultaat is woningen en panden in onze gemeente op verschillende vlakken beter aan te laten sluiten op de (toekomstige) vraag vanuit de markt/inwoners.

Randvoorwaarden DVN2.0 heeft alleen kans van slagen als het projectplan wordt onderschreven, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Daarnaast is het van belang dat er voldoende tijd wordt geboden om ons goed voor te bereiden, om tot een overzicht van probleemlocaties te komen en om een digitaal monitoringsinstrument op te zetten. Daarnaast moet er inzicht zijn in het te besteden budget, zodat het projectplan en de gedetailleerde aanpak ervan realistisch kan worden opgesteld.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	4
Inhoudsopgave	6
1. Aanleiding.....	7
1.1 Achtergrondinformatie.....	7
1.2 Probleemanalyse en drie speerpunten	8
1.3 Aanpak en planindeling	10
1.4 SMART	11
1.5 Uitgangspunten	13
1.6 Randvoorwaarden	14
1.7 Relatie met andere projecten en/of initiatieven.....	14
2. Risicoanalyse	16
2.1 Business risico's	16
2.2 Projectrisico's	16
3. Projectorganisatie en verantwoordelijkheden.....	17
3.1 Bestuurlijke opdrachtgever	17
3.2 Projectverantwoordelijke en ambtelijk opdrachtgever	17
3.3 Projectleider	17
3.4 Projectgroep	18
3.5 Stakeholders	19
3.6 Communicatie.....	19
4. Projectbegroting.....	21
4.1 Projectbegroting.....	21
5. Planning	22
5.1 Planning	22

---

1. Aanleiding

1.1 Achtergrondinformatie

In 2009 heeft onze gemeenteraad budget beschikbaar gesteld om zorg te dragen voor onze dorpen. We zijn toen gestart met *Project Dorpsvernieuwing* door aan de slag te gaan met meerdere probleem- en aandachtlocaties in onze dorpen. Deze aanpak is zeer succesvol gebleken. Zo hebben we met behulp van het beschikbare budget een groot aantal panden, kerken, woningen en openbare ruimtes opgeknapt, zodat deze weer kwalitatief goed zijn en klaar zijn voor de toekomst. Binnen Project Dorpsvernieuwing kregen vooral *bouwtechnische staat en beeldkwaliteit* de aandacht.

Van Project Dorpsvernieuwing naar DVN2.0

Waarom nu een overstap naar een nieuw project, namelijk *Dorpsvernieuwing2.0* (DVN2.0)? We hadden toch al een Project Dorpsvernieuwing wat succesvol was?

In DVN2.0 behouden we de achterliggende algemene doelstelling, namelijk *'het streven naar een goede woon- en leefomgeving voor alle inwoners en ondernemers'* (leefbaarheid).

Project Dorpsvernieuwing is er in geslaagd om bovenstaande doelstelling goed na te streven. We hebben een groot aantal (grote en kleine) projecten van de grond gekregen. De aanpak was vooral, zoals eerder benoemd, gericht op de *bouwtechnische staat en beeldkwaliteit* en in mindere mate op *energetische woningkwaliteit* en *levensloopbestendigheid*. We hebben een zichtbare bijdrage geleverd aan bovengenoemde doelstelling. Onze inzet was gericht op individuele panden, waarbij ook extra aandacht was voor aan particuliere woningen en de woningen van onze woningcorporatie R&B Wonen. Toch zien we dat de opgave groter wordt binnen de particuliere woningvoorraad. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de inmiddels bekende demografische en economische ontwikkelingen.

Demografische ontwikkelingen (veranderende samenstelling van de bevolking):

- grote mate van vergrijzing;
- beperkte mate van ontgroening;
- toekomstige inwonersdaling;
- toekomstige leegstand en daarmee verwaarlozing van woningen, doordat het woningaanbod niet meer aansluit bij de behoefte.

Economische ontwikkelingen:

- beperkte doorstroming op de woningmarkt;
- toename van het aantal panden met onderhoudsachterstanden;
- toename van leegstand op de lange termijn, als de economische crisis is aangetrokken;
- regeerakkoord en energieakkoord.

Daarnaast zien we dat we als gemeente Borsele nog te weinig samenhangend te werk gaan. Het is dan ook van belang om het project breder te trekken dan alleen het aanpakken van bouwtechnische staat en beeldkwaliteit. We willen met DVN2.0 een omschakeling maken naar proactief 'dorpsvernieuwen'.

1.2 Probleemanalyse en drie speerpunten

De woningbehoefte verandert als gevolg van de *demografische ontwikkelingen* en de *veranderende kwaliteitseisen* die mensen stellen aan hun woonomgeving en woning. In de bevolkingsprognose zien we op termijn meer ouderen die langdurig zelfstandig willen en moeten blijven wonen, meer alleenstaanden en minder gezinnen met kinderen. De komende decennia worden deze ontwikkelingen steeds manifester. Hierdoor zal de vraag naar bepaalde woningtypes afnemen en de vraag naar andere woningtypes weer toenemen. Dit leidt ertoe dat bepaalde woningen minder verkoopbaar worden en/of een deel van de woningen hun waarde verliezen en/of niet passen in de toekomstige bevolkingsontwikkelingen. Ook zien we in verschillende dorpen achterstallig onderhoud en verpaupering, dat mede te wijten is aan de economische crisis. Daarnaast zien we een groei in de toepassing van duurzame maatregelen om de vaste woonlasten te verlagen en het wooncomfort te verhogen. Kortom: in DVN2.0 moeten we er rekening mee houden dat de vraag naar *beter wooncomfort* en *lagere woonlasten* stijgt.

Bouwtechnische staat¹

Omdat investeringen minder aantrekkelijk lijken in deze tijd van economische crisis, liggen achterstallig onderhoud van bouwtechnische staat en beeldkwaliteit, leegstand en verpaupering/verwaarlozing als logische gevolgen op de loer. Daarnaast krijgen we te maken met een veranderende samenstelling van de bevolking, met als gevolg dat de huidige woningvoorraad niet meer volledig aansluit bij de vraag vanuit de markt. Dit kan een reden zijn dat woningen niet meer worden verkocht en dus mogelijk leegstaan en verpauperen. Deze gevolgen van de economische crisis en bevolkingsontwikkelingen zorgen voor een negatieve uitstraling, waardoor de waarde van het omliggende vastgoed en de leefbaarheid wordt aangetast. Voor ons allen reden te meer om zaken in beeld te brengen en een concrete aanpak op te stellen om dit soort ontwikkelingen positief te kunnen sturen.

Energetische woningkwaliteit²

Woonlasten worden een steeds belangrijker onderwerp voor woningeigenaren en huurders in Nederland. Woonlasten zijn de lasten waar een eigenaar/bewoner mee te maken krijgt bij het bewonen van een woning. We hebben het dan met name over de kosten voor gas, elektriciteit en water. Nu al zien we een beweging waarbinnen energielasten de huur- en hypotheeklasten elkaar steeds dichter benaderen.

Uit de potentieel scan (energiescan) blijkt dat binnen de gemeente Borsele zestig procent van de woningen energetisch gemiddeld op een D-label of lager (slechter) zit. Van woningen in particulier eigendom is bekend dat zij gemiddeld een slechtere energetische kwaliteit hebben dan huurwoningen. Dit is binnen onze gemeente niet anders. Woningen in eigendom van R&B Wonen hebben gemiddeld een energielabel C. Overeenkomstig het Energieakkoord streeft R&B Wonen er naar haar woningvoorraad uiterlijk eind 2020 gemiddeld op label B te krijgen. Aan het einde van deze planperiode (2018) zullen de corporatiewoningen gemiddeld een hoog label C hebben (ondernemingsplan R&B Wonen). Een dergelijke doelstelling is niet zo specifiek geformuleerd voor woningen in particulier eigendom. Wat betreft bestaande woningen is in het energieakkoord de doelstelling omschreven dat jaarlijks 300.000 bestaande woningen en andere gebouwen minimaal twee labelstappen maken. In algemene zin is het doel dat de complete gebouwde omgeving in 2050 energieneutraal is. Deze doelstellingen zeggen nog niet veel over het aantal woningen dat wij in onze gemeente aan moeten/willen pakken.

In ons huidige energie- en klimaatbeleid houden wij een doelstelling van twee procent energiebesparing per jaar aan. Vertalen we dit naar de Energie Index

---

¹ Onder andere fundering, gevels, dragende muren, vloer- en kapconstructies, asbest en loden pijpen

² Onder andere isolatie, grijswatercircuit, cv-ketel, zonne-energie, warmtepomp, warmteterugwinning douchewater, warmtekrachtkoppeling en energielabel

---

(basis energielabel) dan is ons doel dat bestaande particuliere woningen aan het eind van deze planperiode een gemiddelde Energie Index van 1,67 hebben. Hiermee gaan de woningen gemiddeld van energielabel D-laag naar energielabel D-hoog.

Met deze ambities zorgen we niet enkel voor energiebesparing en terugdringing van CO²-emissies, we streven ook naar een beter wooncomfort, werkgelegenheid en verlaging van de woon- en bedrijfslasten. Door binnen de aanpak voor dorpsvernieuwing meer op energiebesparing te sturen versterken we de invloed hiervan als financiële drager voor woningverbetering.

In de komende jaren zien wij dan ook graag dat er in onze gemeente een groot aantal woningen energetisch worden aangepakt. DVN2.0 heeft hiermee, naast de inzet op bouwtechnische staat een nieuw vertrekpunt gekregen, namelijk energetische kwaliteit. De in 2013 uitgevoerde potentieel scan en de daaruit voortgebrachte digitale energetische kaart per dorp spelen daarbij een belangrijke rol.

Levensloopbestendigheid³

Naast verbetering van de bouwtechnische staat en energetische kwaliteit wordt ook levensloopbestendigheid een vertrekpunt van DVN2.0. Gezien de sterke vergrijzing van onze gemeente willen we in de toekomst voldoen aan de wensen van deze ouderen. Daarnaast leiden wijzigingen van wet- en regelgeving vanuit de rijksoverheid ertoe dat mensen minder snel worden opgenomen in een AWBZ-instelling (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten). Ouderen willen/moeten langer in hun woning blijven wonen, dus desbetreffende woning moet daarvoor ook geschikt zijn. De huidige woningvoorraad en het aantal nieuw te bouwen levensloopbestendige woningen voorzien in de toekomst niet aan deze behoefte. Daarnaast moeten we kijken naar de lange termijn als de vergrijzing weer langzaam gaat afnemen. Onze bevolkingssamenstelling gaat dan weer sterk veranderen. Al met al betekent dit dat we ons moeten richten op het creëren van meer en voldoende levensloopbestendige woningen.

Binnen DVN2.0 zoeken we meer aansluiting bij onze gemeentelijke taken rondom ouderen en de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning). Op grond van de Wmo worden verschillende voorzieningen onder bepaalde voorwaarden toegekend voor het wonen in een geschikte woning. Bij de toekenning van deze woonvoorzieningen gaat het veelal om individuele voorzieningen die het zelfstandig wonen mogelijk maken voor mensen met lichamelijke beperkingen. Het is zaak om het beroep op de Wmo voor woonvoorzieningen, zoals trapliften en aanbouwen, zo laag mogelijk te houden. Het is dus van belang maatregelen te nemen die mensen ondersteunen bij het zelf treffen van voorzieningen. Dan gaat het specifiek om maatregelen die ten doel hebben dat mensen tijdig hun woning levensloopbestendig maken. Dit aangezien een groot aandeel van de inwoners onvoldoende de noodzaak beseft om tijdig de eigen woning op te plussen.

Naast de Wmo is het van belang dat binnen DVN2.0 het Actieplan Wonen zorg en welzijn een rol speelt. Dit actieplan is op basis van onderzoek naar de opgaven op het terrein van wonen voor specifieke doelgroepen geformuleerd. Een van de actiepunten in dit plan betreft het stimuleren dat bestaande woningen aangepast worden door de eigenaren. De Woon+++-regeling past in het actieplan, aangezien deze regeling met behulp van vrijwilligers inwoners informeert, stimuleert en adviseert over de voordelen van preventieve kleine woningaanpassingen. Een bescheiden financiële stimuleringsbijdrage kan op grond van deze regeling aan de eigenaars beschikbaar worden gesteld. Uiteindelijk is het doel dat ouderen en zorgvragers zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Nu moet er naast kleine woningaanpassingen ook worden ingezet op grote(re) woningaanpassingen. Dit laatste in het kader van DVN2.0.

---

³ Ter bevordering van de geschiktheid voor de huisvesting van ouderen

---

1.3 Aanpak en planindeling

Integrale aanpak

Juist deze *integrale aanpak* (bouwtechnische staat, energetische woningkwaliteit en levensloopbestendigheid) moet zorgen voor efficiency bij het aanpassen van woningen. Deze aanpak kan ervoor zorgen dat extra kosten worden voorkomen.

DVN2.0 zal acute en toekomstige problemen aanpakken op het gebied van wonen. Hiermee zal DVN2.0:

- (pro)actief de bestaande woningvoorraad benaderen;
- inspelen op de gevolgen van de economische crisis;
- inspelen op de gevolgen van de demografische ontwikkelingen;
- slagvaardig handelen als mogelijkheden zich voordoen;
- ontwikkelingen op gang brengen (door bijvoorbeeld partijen samen te brengen);
- effectiever en efficiënter te werk gaan door meerdere aandachtsvelden tegelijk aan te pakken;
- zorgdragen voor verlaging van woonlasten;
- zorgdragen voor verhoging van wooncomfort.

Met DVN2.0 willen we zorgen voor *synergie* tussen beleid op verschillende werkvelden:

- de DVN2.0 tegemoetkomingsregeling om de woningvoorraad te stimuleren op de drie speerpunten;
- het in 2014 te herijken energie- en klimaatbeleid;
- de in 2014 te herijken duurzaamheidsvisie;
- de nieuwe Agenda Wonen in De Bevelanden 2020;
- de in 2014 te herijken woonvisie;
- de in 2014 te herijken prestatieafspraken;
- het beleid gericht op de Wmo en ouderen.

Planindeling

De aanpak van DVN2.0 bestaat uit diverse onderdelen die inspelen op de verbetering van de woningvoorraad om onze doelstelling te realiseren. De concrete doelstelling houdt in dat we de kwaliteit van de woningvoorraad in onze gemeente zo goed mogelijk behouden en waar nodig versterken, zodat dit aansluit bij de huidige en toekomstige vraag.

Wij hebben een duidelijk beeld van meerdere woningen/straten (probleemlocaties) in verschillende dorpen die, in ieder geval op het gebied van bouwtechnische staat/beeldkwaliteit, en waarschijnlijk op het gebied van energetische woonkwaliteit, nodig moeten worden aangepakt/opgevoerd. Anderzijds zijn er naast de bekende probleemlocaties voldoende panden te verbeteren die (nog) niet in beeld zijn. Door de inwoners van onze gemeente voldoende te informeren over de mogelijkheden en te communiceren over de noodzaak komen ook deze panden in beeld, waardoor we ons streefbeeld eerder kunnen behalen. Waar mogelijk willen we inwoners adviseren, ondersteunen en sturen we op een combinatie tussen een tegemoetkomingsregeling en bestaande stimuleringsregelingen.

Een van de onderdelen van DVN2.0 richt zich dan ook op het informeren, stimuleren en motiveren van inwoners om hun woning te verbeteren op de drie speerpunten. Hierbij speelt het communiceren over de noodzaak die er is om de woningvoorraad/hun woning aan te passen op een belangrijke rol. Ook richt dit onderdeel zich op het organiseren van een collectieve inkoop voor wat betreft het speerpunt *energetische woningkwaliteit*. Om een zo groot mogelijke doelgroep te bereiken en te ondersteunen, wordt door het collectief inkopen van energiezuinige maatregelen de financiële drempel voor woningeigenaren verlaagd, de kosten voor de gemeente gereduceerd, de inzet van marktpartijen verhoogd en het advies en ondersteuning op maat verhoogd. Daarnaast biedt een collectieve inkoop de mogelijkheid om meer samen te werken met lokale ondernemers (onder andere uit

---

de bouwsector) en komt/blijft er een goed overzicht op de dienstverlening en betrokkenheid.

Qua uitvoering is DVN2.0 enerzijds gericht op de bekende probleemlocaties. De locaties hebben gemeen dat voornamelijk de slechte bouwtechnische staat en beeldkwaliteit de omgeving negatief beïnvloed. We zien dat niet alleen de panden binnen de probleemlocaties zelf, maar ook rond deze panden wordt minder waarde gehecht aan regulier onderhoud en beeldkwaliteit. Omdat door de complexiteit en variatie van de probleemlocaties maatwerk is vereist, worden deze locaties, waar mogelijk, losgekoppeld van de overige doelgroep (particuliere woningeigenaren). Op deze manier kan DVN2.0 de verpaupering van de locaties en hun omgeving beperken en de goede kant opsturen. Mede door de complexiteit en variatie binnen deze locaties wordt er geen (maximum) bedrag gekoppeld aan één (bouw)plan.

Naast de aanpak van panden binnen probleemlocaties richt DVN2.0 zich op de overige doelgroep, de particuliere woningen in onze gemeente. Middels een tegemoetkomingsregeling willen we inwoners ondersteunen en motiveren om te investeren in maatregelen op het gebied *levensloopbestendigheid*, *energetische woningkwaliteit* en *bouwtechnische staat*. De hoogte van de tegemoetkoming per woning hangt af van de hoeveelheid/de grootte van de ingrepen en op het aantal aan te pakken speerpunten. De hoogte van het bedrag van de tegemoetkoming zal een percentage zijn van de totale investering. Per speerpunt wordt een maximum bedrag gekoppeld aan het percentage. Om te stimuleren dat een particuliere woning wordt verbeterd op meerdere speerpunten wordt het percentage verhoogd met een extra tegemoetkoming als meerdere speerpunten worden aangepakt. Of een eigenaar van een particuliere woning in aanmerking komt voor deze regeling hangt af van verschillende criteria, bijvoorbeeld de huidige staat van de woning en de mogelijkheden die er zijn om de woning te verbeteren.

Bij de hieruit volgende bouwplannen ondersteunen en adviseren we de eigenaar goed, om de kosten laag te houden en het resultaat te optimaliseren. Bij het ondersteunen en adviseren omtrent het toepassen van energiezuinige maatregelen kan de inwoner in eerste instantie een beroep doen op de tegemoetkomingsregeling. Als de organisatie rondom de collectieve inkoop geheel positief tot stand is gekomen, kan dit betekenen dat de tegemoetkomingsregeling niet meer geldt voor energetische woningverbetering, maar alleen voor bouwtechnische staat en levensloopbestendigheid. Het organiseren van collectieve inkoop van energetische maatregelen zien we als een pilot. Dit kan mogelijk, in een later stadium, ook worden opgepakt om de twee andere speerpunten, bouwtechnische staat en levensloopbestendigheid, na te streven.

De looptijd per plan (woning/probleemlocatie) hangt af van soort en aantal ingrepen. Gemiddeld zal de looptijd per woning minder dan een jaar zijn. Het aantal mogelijke partners binnen projecten is zeer groot. Zo kan er, afhankelijk van de grootte van de aanpak en de hoeveelheid woningen worden samengewerkt met woningeigenaren, scholen/beroepsopleidingen, dorpsraden, R&B Wonen, gemeente Borsele, Provincie Zeeland, Delta NV (optioneel), aannemers (in consortium), makelaars, banken en mogelijk anderen, indien van toepassing. Daarbij wordt de inzet van (markt)partijen verhoogd en de mogelijkheden van opleidingen benut.

1.4 SMART

Specifiek	Onze doelstelling is de kwaliteit van de woningvoorraad in onze gemeente zo goed mogelijk behouden en versterken. Dit door als gemeente stimulator en initiator te zijn van woningaanpassingen op het gebied van bouwtechnische staat, energetische woningkwaliteit en levensloopbestendigheid. Dit willen we doen, omdat de huidige woningvoorraad niet aansluit bij de toekomstige en huidige vraag omtrent woonwensen, kwaliteit en comfort.
-----------	---

	<p>Om de interne kennis optimaal te benutten zijn medewerkers van verschillende afdelingen van de gemeente Borsele betrokken bij het projectplan. De delen van de doelstelling die essentieel zijn voor het slagen van het project zijn het goed in beeld hebben van met name panden (probleemlocaties) en woningen die moeten en kunnen worden aangepakt. Daarbij is het belangrijk dat de noodzaak van woningaanpassing naar de inwoners wordt gecommuniceerd, zodat inwoners hiervan bewustzijn en op de hoogte zijn van de mogelijkheden.</p>
Meetbaar	<p>Het slagen van het project hangt grotendeels af van de (toekomstige) woningmarkt, de woonwensen, de economie en het vrijkomende dorpsvernieuwingsbudget. Om de bij 'Specifiek' vermelde doelstelling te halen, richten we ons tijdens uitvoering van het project op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het maken van een formule waaruit, gebaseerd op concrete toetsing, blijkt welke woningen op welke punten kunnen worden verbeterd, rekening houdend met de eventueel eerder gemaakte aanpassingen/verbeteringen; • het ontwikkelen van een monitoringsinstrument (digitale kaart) dat de staat van woningen (type, aantal inwoners, leeftijden, energielabel, energiemaatregelen, bouwjaar, eigendom en meer) verbeeld en wijzigingen bijhoudt. Dit instrument zorgt ervoor dat meerdere zaken bij elkaar worden gebracht die op verschillende beleidsvelden nodig zijn; • het opstellen van een heldere tegemoetkomingsregeling; • het organiseren van minimaal twee informatiebijeenkomsten samen met andere partijen, omtrent particuliere woningverbetering (energetische kwaliteit, levensloopbestendigheid en bouwtechnische staat) - waar mogelijk aansluiten bij andere bijeenkomsten met soortgelijke onderwerpen; • het efficiënt en effectief informeren van inwoners over levensloopbestendigheid, energetische kwaliteit en bouwtechnische staat om meer bewustzijn te creëren; • het organiseren van collectieve inkoop van energiezuinige maatregelen; • het inrichten van een energieloket.
Acceptabel	<p>Onze gemeentelijke organisatie staat ten dienste van haar inwoners (het algemeen belang). Behoud van de leefbaarheid voor onze inwoners behoort tot de gemeentelijke kerntaken. Wij geven hier onder andere invulling aan door het (al dan niet actief) faciliteren van de vraag naar een goede woningkwaliteit, middels het verbeteren van bouwtechnische staat, energetische woningkwaliteit en levensloopbestendigheid bij particuliere woningen en andere panden (probleemlocaties). Dit passend binnen de (financiële) spankracht van de gemeente.</p>
Realistisch	<p>De aanpak van DVN2.0 is werkbaar. We willen gebruik maken van de reeds binnen de gemeentelijke organisatie aanwezige gegevens (onder andere de potentieel scan, onderzoek wonen, zorg en welzijn en de regionale woningmarktverkenning). Met de beoogde aanpak benutten we interne kennis optimaal, creëren we draagvlak, voorkomen we onnodig of dubbel werk en extra kosten. Daarnaast staan we nauw in contact met andere partijen die ervaring hebben met soortgelijke projecten.</p>

	<p>Het wenselijke en verwachte resultaat is een zichtbaar resultaat in de dorpen door het concreet verbeteren van particulier woningbezit en eventuele andere panden op het gebied van bouwtechnische staat, beeldkwaliteit, energetische woningkwaliteit en levensloopbestendigheid. Het streven is om hierbij aan te sluiten op de vraag vanuit de markt en de toekomstige bevolkingsontwikkelingen.</p>
Tijdsgebonden	<p>De tijdsperiode van uitwerking en uitvoering van de tegemoetkomingsregeling, collectieve inkoop en de aanpak van probleemlocaties loopt zolang er budget beschikbaar is DVN2.0 richt zich op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het opstellen van de formule waaruit blijkt welke woningen op welke punten kunnen worden verbeterd; • het ontwikkelen van een monitoringsinstrument (digitale kaart) dat de staat van woningen verbeeld en wijzigingen bijhoudt; • het uitwerken van de tegemoetkomingsregeling; • het organiseren van informatiebijeenkomsten; • het informeren, motiveren van inwoners om hun woning aan te passen/te verbeteren; • het tussentijds verdergaan met de uitvoering van bestaande projecten en bestaand beleid (Agenda wonen in De Bevelanden 2020, Wmo-beleid, energiebeleid, dorpsvernieuwing); • het organiseren, uitwerken en uitvoeren van collectieve inkoop; • het inrichten van een energieloket.

1.5 Uitgangspunten

Inhoudelijk	<ul style="list-style-type: none"> • Een helder en eenvoudige uitvoering van het project. • Accepteren van de veranderingen in de bevolkingssamenstelling en hierop anticiperen. • Inzetten op kwaliteit in breedste zin van het woord om een goede woningvoorraad te behouden en te versterken. • Gebruikmaken van de mogelijkheid tot het combineren van nieuwe en bestaande stimuleringsregelingen. • Gebruikmaken van aanwezige kennis en gegevens binnen en buiten onze organisatie. • Aandacht schenken aan de financiële consequenties. • Gebruikmaken van mogelijke regelingen vanuit het rijk of de provincie.
Procesmatig	<ul style="list-style-type: none"> • Integrale aanpak. • Concrete overzichten, plannen en regelingen. • Uitgaan van kansen en niet van problemen.

Positieve effecten

Sterk vertrekpunt	<p>Start in een vroegtijdig stadium:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zo is het leegstandcijfer nog laag, doordat een woningeigenaar die wil verhuizen door de economische crisis eerst de huidige woning wil/moet verkopen, voordat hij of zij een nieuwe woning koopt. Tevens blijft dit cijfer laag, omdat de woningen momenteel nog goed aansluiten bij de bevolkingssamenstelling, iets wat naar mate de
-------------------	--

	<p>vergrijzing doorzet gaat veranderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daarnaast is de huidige leefbaarheid goed, maar heeft nu en zeker in de toekomst een impuls nodig om deze te kunnen onderhouden en/of versterken. <p>Er zijn diverse onderzoeken gedaan, waarvan we gegevens kunnen gebruiken. Denk daarbij aan de potentieel scan (energielabels), woningvoorraad (woningmarktverkenning), bevolkingsprognose en huishoudensprognose.</p> <p>DVN2.0 sluit naadloos aan op rijks-, provinciaal en regionaal beleid.</p>
Aanleiding creatieve en innovatieve ideeën	<p>Er is noodzaak om DVN2.0 in te zetten als we kijken naar de demografische- en economische ontwikkelingen. Dit is een kans om tot vernieuwing te komen.</p> <p>Er is samenwerking nodig om te komen tot goede en op de behoefte aangesloten regelingen/aanpak (meer slagkracht, verhoging kwaliteit).</p> <p>Out of the box-denken: positieve instelling, uit gaan van kansen en sterkten, buiten bestaande kaders denken.</p>

1.6 Randvoorwaarden

Het project heeft alleen kans van slagen, als:

- het projectplan wordt onderschreven, zowel ambtelijk als bestuurlijk;
- er voldoende middelen (passend binnen de financiële spankracht) beschikbaar worden gesteld om de uitvoering van DVN2.0 mogelijk te maken;
- er genoeg tijd wordt geboden om het projectplan, de formule (toetsing), het monitoringsinstrument (digitale kaart), de tegemoetkomingsregeling, de collectieve inkoop en de informatiebijeenkomsten en de communicatiemiddelen goed en volledig uit te werken en in de juiste volgorde uit te voeren.

1.7 Relatie met andere projecten en/of initiatieven

We maken gebruik van bestaande kennis en ervaring (intern en extern), actuele gegevens en actuele onderzoeken. Daarbij moeten we op de hoogte zijn van de stand van zaken en ontwikkelingen rondom andere regelingen, projecten en initiatieven. Daarnaast kunnen verschillende projecten/activiteiten/doelstellingen elkaar bij het zoeken van aansluiting mogelijk versterken (gezamenlijke initiatieven). Denk onder andere aan de volgende zaken, waar we rekening met willen/moeten houden:

- Regeerakkoord;
- Energieakkoord;
- Stimuleringsregelingen vanuit het Rijk/Provincie
- PROJECT B2030, demografie en leefbaarheid;
- Land van Borsele;
- Regionale woningmarktverkenning 2012 door de Stec Groep
- Regionale woningmarktafspraken (Agenda Wonen in De Bevelanden 2020);
- Planning herstructurering/transformatie woningcorporatie R&B Wonen;
- Plannen/projecten duurzaamheid en levensloopbestendigheid woningcorporatie R&B Wonen;
- Interne en externe projecten;
- Lokale initiatieven uit de markt;

-
- Politieke ingekomen stukken;
  - Ondernemingsplan 2014 - 2018 van woningcorporatie R&B Wonen;
  - Prestatieafspraken 2014 - 2018 tussen woningcorporatie R&B Wonen en de gemeenten Borsele en Reimerswaal;
  - Actieplan Wonen zorg en welzijn 2010 - 2015 door Companen;
  - Onderzoeken op het gebied van woningbouw.

CONCEPT

---

2. Risicoanalyse

2.1 Business risico's

- Binnen DVN2.0 moeten we rekening houden met de economische crisis. In het algemeen geldt dat zowel overheidsinstellingen als ondernemers en inwoners minder te besteden hebben.
- Binnen DVN2.0 moeten we rekening houden met eventuele wijzigingen in de bevolkings- en huishoudensprognose.
- Het accent van het project ligt momenteel intern. Met relevante partners, zoals R&B Wonen, vindt afstemming plaats. Een goede communicatie, zowel intern als extern, omtrent DVN2.0 vinden we noodzakelijk. Dit om onder andere onjuiste verwachtingen te voorkomen;

2.2 Projectrisico's

- Verschillende partijen (zowel intern als extern) kunnen verkeerde verwachtingen van het project hebben.
- Te hoge politieke of maatschappelijke druk, waardoor stappen onzorgvuldig kunnen worden genomen.
- Een mogelijke kans op uitstel van beslissingen.
- Een gebrekkige afstemming met relevante projecten en overige actoren.
- De gevraagde informatie vanuit de gemeentelijke organisatie kan/wordt niet tijdig en/of onvolledig aangeleverd.
- De eventuele gevraagde informatie vanuit de externe partners kan/wordt niet tijdig en/of onvolledig aangeleverd.
- Het mogelijk ontbreken van voldoende menskracht.
- Een mogelijke overbelasting van werk van medewerkers.
- Een mogelijke uitloop van werkzaamheden.
- De eventuele veranderingen in de markt.
- Er kunnen te weinig (financiële) middelen zijn om de uiteindelijke projecten tot uitvoering te brengen.

---

3. Projectorganisatie en verantwoordelijkheden

3.1 Bestuurlijke opdrachtgever

Naam	Kees Weststrate
------	-----------------

De bestuurlijke opdrachtgever vertegenwoordigt de bestuurlijke wil om DVN2.0 te realiseren. Daarbij is hij verantwoordelijk voor het bestuurlijk commitment en zorgt, gaande het proces, voor afstemming en verdediging van het project in het college en de gemeenteraad. Hij neemt de uiteindelijke besluiten over het project.

3.2 Projectverantwoordelijke en ambtelijk opdrachtgever

Naam	Ko van den Berge
------	------------------

De projectverantwoordelijke/ambtelijke opdrachtgever neemt namens de ambtelijke organisatie de opdracht van het college aan. Hij onderhandelt met de bestuurlijke opdrachtgever wanneer opgegeven grenzen/wensen niet haalbaar zijn. Tevens is hij in staat om middelen uit de organisatie vrij te maken die nodig zijn om het projectresultaat te realiseren.

3.3 Projectleider

Naam	Leendert van der Gouwe
------	------------------------

De projectleider werkt onder leiding van de projectverantwoordelijke/ambtelijke opdrachtgever. De taak van de projectleider is de coördinatie van het project, dat houdt in dat de projectleider:

- nauw contact heeft met het afdelingshoofd;
- zorgt voor een adequaat projectplan, bekendmaking van het plan bij anderen en bestuurlijk goedkeuring voor het plan verkrijgt;
- zorgt voor de communicatie. Dit betreft onder andere overleg met de projectgroep, terugkoppeling naar de projectverantwoordelijke over de voortgang;
- de leiding neemt binnen de projectgroep en de projectgroep bijeenkomsten voorzit;
- zorgt voor de werkverdeling binnen de projectgroep;
- zorg draagt voor het behoud van een goede motivatie binnen de projectgroep, conflicten oplost tussen projectmedewerkers onderling;
- de planning opstelt, deze planning en de kwaliteit van de op te leveren producten bewaakt;
- knelpunten op spoort;
- suggesties en ideeën genereert;
- verantwoordelijk is voor het aanleveren van adviezen aan het college;
- de overlegrelatie met en tussen de afdelingen en andere partijen in het veld onderhoudt;
- zorg draagt voor de coördinatie van de verschillende activiteiten;
- de landelijke ontwikkelingen volgt.

3.4 Projectgroep

Naam	Marcel Aanen
Naam	Jolanda Boerjan
Naam	Niels Hazenoot
Naam	Lia Schroevers-Davidse
Naam	Jack Jansen (afdelingshoofd)

De projectgroep bestaat uit bovenstaande personen. Het afdelingshoofd staat nauw in contact met de projectleider en de projectgroep, maar neemt niet altijd deel aan de overleggen. Het afdelingshoofd kan worden gezien als een linking pin naar het MT (of leden van). De projectgroep breiden we uit met vertegenwoordigers van de vakafdelingen, zoals genoemd in onderstaand schema. Afhankelijk van de onderwerpen schuiven deze vakspecialisten (agendaleden) bij de projectgroep aan.

Agendaleden	Rol naar de projectgroep
Afdeling Woonomgeving Afdeling Financiën Afdeling Sociale Zaken Afdeling Samenleving	Deze afdelingen hebben ervaring met eventuele activiteiten die binnen DVN 2.0 mogelijk ter sprake komen. Zij kunnen deze ervaring en kennis uitwisselen binnen de projectgroep en de projectgroep eventueel inhoudelijk adviseren (klankbordfunctie).

De projectgroep is verantwoordelijk voor de introductie en concretisering van het project binnen de gemeentelijke organisatie in de ruimste zin van het woord.

Concreet betekent dit dat de projectgroep verantwoordelijk is voor:

- het onderhouden van contact met het afdelingshoofd;
- het uitwerken, bijstellen, vaststellen en uitvoeren van het projectplan;
- het geven van richting aan het project;
- het signaleren van kansen, bedreigingen, knelpunten en belemmeringen in het traject;
- het verantwoordelijk zijn voor informatievoorziening gericht aan de diverse betrokkenen (college, gemeenteraad, internen, derden);
- het adviseren en het voorbereiden van besluitvorming;
- het ondersteunen en adviseren van betrokken afdelingen;
- de participatie/betrokkenheid van derden;
- het contact, de overeenstemming en instemming met/van het afdelingshoofd;
- het opstellen van een prioritering van acute plannen, een overzicht van vlekkenplannen en een lange termijn programma;
- een integrale samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie;
- het vormgeven en volgen van het proces en het bewaken van de voortgang;
- diverse inhoudelijke taken, deze inzet kan per onderwerp verschillen.

Daarnaast is het een rol van de projectgroep met sturing van de projectleider om gezamenlijk te komen tot een taakverdeling en planning door:

- een positief groepsklimaat de creativiteit te stimuleren, zodat alle goede ideeën worden gehoord;
- elk groepslid de ruimte te geven voor eigen initiatieven binnen de initiatieven van de totale groep;
- effectief te overleggen, discussiëren en afspraken te maken;
- om te gaan met meningsverschillen en conflicten binnen de groep;
- gezamenlijke beslissingen te nemen;
- kritiek te geven en te ontvangen.

3.5 Stakeholders

Intern	Rol naar de projectgroep
Gemeenteraad	De gemeenteraad levert mogelijke input voor het project en stelt het eindresultaat vast.

Extern	Rol naar de projectgroep
R&B Wonen Betrokken inwoners Andere organisaties, als aannemers, bedrijven, banken, ontwikkelaars, energiebedrijven, enzovoorts Lokale initiatiefnemers Scholen/beroepsopleidingen	Deze organisaties hebben ervaring met eventuele activiteiten die binnen het project moeten worden uitgevoerd. Zij kunnen deze ervaring en kennis inbrengen in de projectgroep en de projectgroep eventueel inhoudelijk adviseren. Daarnaast worden zij gezien als samenwerkingspartners om eventueel te komen tot uitvoering van een project of aansluiting bij een project (gezamenlijke projecten/activiteiten). Hierdoor wordt de inzet van (markt)partijen verhoogd en de mogelijkheden van scholen/beroepsopleidingen benut.

3.6 Communicatie

De communicatiedoelen binnen ons project DVN2.0 splitsen zich op in meerdere doelen:

- Het duidelijk informeren van de interne en, indien nodig, externe partijen over het nut, de noodzaak en het doel van het project.
- Draagvlak en vertrouwen creëren bij de interne en, indien nodig, externe partijen voor dit project.
- Medewerking van de interne, indien nodig, externe partijen realiseren, zodat het project positief wordt ervaren.

Communicatiebereik	
Communicatiemiddel	Doel
Terugkoppeling naar bestuurlijk en ambtelijke opdrachtgever (projectverantwoordelijke)	Stand van zaken, rapportering, ontwikkelingen
Verspreiding verslagen	Informatief, stand van zaken,

projectgroep	verslaglegging
Projectmap op de H-schijf	Informatief, stand van zaken, archivering, projectonderdelen
Relatieonderhoud met eventuele derden	Informatief, betrokkenheid, stand van zaken, ontwikkelingen
Communicatie naar de pers	Op projectniveau over wat er is gerealiseerd
Informatiebijeenkomsten	Noodzaak om woningen aan te passen, stimuleren eigenaren van woningen (en panden). Mogelijkheden en kansen.
Communicatie naar de inwoners	Noodzaak om woningen aan te passen, stimuleren eigenaren van woningen (en panden). Mogelijkheden en kansen.

De vergaderfrequentie van de projectgroep is afhankelijk van de voortgang, agendapunten, beslismomenten en ontwikkelingen.

4. Projectbegroting

4.1 Projectbegroting

Kosten

Activiteit	Omschrijving	Kosten in €
<ul style="list-style-type: none"> Informatiebijeenkomsten Communicatiemiddelen Extern advies Organiseren collectieve inkoop energiezuinige maatregelen		50.000
<ul style="list-style-type: none"> Aanpak probleemlocaties		150.000
<ul style="list-style-type: none"> Tegemoetkomingsregeling bouwtechnische staat, energetische woningkwaliteit en levensloopbestendigheid		300.000

Mensuren

De verwachting is dat de projectgroep circa 450 uur besteedt aan het project tijdens de voorbereiding. De volgende activiteiten zijn daar in verwerkt:

- Het voorbereiden en deelnemen aan de projectgroep;
- Het opstellen van het projectplan;
- Het maken en uitwerken van de formule toetsing;
- Het maken van de monitoringsinstrument (digitale kaart) die de (staat van de) woningvoorraad bijhoudt;
- Het uitwerken van de tegemoetkomingsregeling;
- Coördinatie- en afstemmingswerkzaamheden;
- Uitvoeren van de communicatieonderdelen;
- Uitwerken informatievoorziening;
- Organiseren collectieve inkoop.

Nadat de voorbereiding gereed is, starten we met de uitvoering. Hieronder vallen de uren die nu iedereen tot zijn of haar beschikking heeft in zijn of haar huidige functie. Let wel: onze tijdelijke medewerker is hierin meegerekend.

De verwachting van het aantal in te zetten uren tijdens de uitvoering is sterk afhankelijk van de vraag die zal ontstaan bij start uitvoering van het projectplan. Uitgaande van de verwachting zoals deze in 1.4 (SMART) is omschreven zal er circa 600 uur worden besteedt aan de uitvoering. Hierbij dient wel rekening te worden gehouden met het feit dat met het behandelen van de aanvragen voor tegemoetkomingsregeling ook een eventuele omgevingsvergunning nodig is.

De volgende activiteiten zijn verwerkt in de uitvoering:

- Het, indien nodig, toetsen van aanvragen aan de formule
- Overleg voeren met woningeigenaren
- Het behandelen van bouwplannen
- Het controleren van de uitvoering
- Uitzetten collectieve inkoop
- Coördinatie- en afstemmingswerkzaamheden
- Het verspreiden van informatie
- Het toekennen (en eventueel afwijzen) van de tegemoetkoming
- Het actueel houden van het monitoringsinstrument (digitale kaart)
- Het uitwerken en behandelen van het collectieve inkooptraject

5. Planning

5.1 Planning

Onderstaand schema geeft een overzicht van de uit te voeren activiteiten in de tijd/onderdelen. Hierin zijn de overleggen met de projectgroep niet opgenomen, aangezien deze naar wenselijkheid, maar wel met prioriteit, worden ingepland.

Activiteit	Toelichting	Tijdsplanning
Vorbereiding		
Opstellen/ invullen/ uitwerken digitale kaart (monitoringsinstrument) overzicht woningvoorraad	Rekening houden met of onderzoek doen naar: <ul style="list-style-type: none"> • leegstand • energielabels • huurwoningen • bouwjaar woningen • eigendom woningen • oppervlakte woningen • type woningen • leeftijden bewoners woningen • particuliere woningen • levensloopbestendigheid 	Oktober 2013 / april 2014
In beeld brengen probleemlocaties (concept)	Onderzoek doen naar of gebruik maken van <ul style="list-style-type: none"> • reeds bekende probleemlocaties • politieke ingekomen stukken • langlopende dossiers (bouwplannen) • te koop staande woningen/panden • dorpsraden • structuurvisie raadsbijeenkomst april 2014 	Oktober 2013 / april 2014
Berekenen/ opstellen/invullen/ ontwerpen formule (concept)	Rekening houden met of onderzoek doen naar: <ul style="list-style-type: none"> • energieakkoord • mogelijke aanpassingen op energetisch vlak • mogelijke aanpassing op levensloopbestendigheid • mogelijke aanpassing op bouwtechnische staat • voor toetsing mogelijke aanpassingen/verbeteringen 	Oktober 2013 / april 2014
Opstellen, bespreken en aanpassen projectplan (concept)	Opstellen concept projectplan: <ul style="list-style-type: none"> • intern, zowel ambtelijk als bestuurlijk, overeenstemming krijgen over doel, reikwijdte, randvoorwaarden en werkwijze 	Oktober 2013 / mei 2014

	<ul style="list-style-type: none"> concrete inhoud: aanpak en tijdsplan om te komen tot een projectverdeling en invulling vragen om aanvullingen, opmerkingen, verbeterpunten vanuit projectgroep, projectverantwoordelijke en bestuurlijke opdrachtgever. 	
Bijpraatsessie gemeenteraad	Presentatie door wethouder: <ul style="list-style-type: none"> basis van het project (projectplan) zeer kort 	Februari 2014
Projectplan concept naar college	Voor aankomende informatieve raadsbijeenkomst. Inclusief collegeadvies, presentatie, draaiboek en stellingen/vragen	Mei 2014
Informatieve en kaderstellende raadsbijeenkomst	Informeren en input verkrijgen: <ul style="list-style-type: none"> presentatie werken in werkgroepen 	19 juni 2014
Projectplan verwerking	Verwerking projectplan tot definitief: <ul style="list-style-type: none"> aanvullingen, opmerkingen, verbeterpunten n.a.v. concept en raadsbijeenkomst naar MT (kennisname), college (accordering), raad (vaststelling) in september/oktober 	Juni 2014
Vorbereiden informatieverstrekking en organisatie collectieve inkoop	<ul style="list-style-type: none"> plannen voorbereiden keuzes maken hoe informatieverstrekking, uitwerken mogelijkheden keuzes maken hoe opnemen behoefte t.b.v. collectieve inkoop keuzes maken hoe bedrijven selecteren t.b.v. collectieve inkoop 	Juni 2014 / September 2014
Opstellen en uitdetaileren tegemoetkomingsregeling en collectieve inkoop	Opstellen tegemoetkomingsregeling en collectieve inkoop: <ul style="list-style-type: none"> intern, zowel ambtelijk als bestuurlijk, overeenstemming over de inhoud concrete inhoud: aanpak lange termijn tegemoetkomingsregeling en collectieve inkoop vragen om aanvullingen, opmerkingen, verbeterpunten vanuit projectgroep, projectverantwoordelijke en bestuurlijke opdrachtgever 	Juni 2014 / september 2014
Opnemen behoefte energiezuinige	<ul style="list-style-type: none"> uitvoeren opname collectieve inkoop 	Juli 2014 / september

maatregelen t.b.v. collectieve inkoop	<ul style="list-style-type: none"> • verwerken opname collectieve inkoop • onderzoeken (prijs)voordeel a.d.h.v. opname behoefte energiezuinige maatregelen 	2014
Afronding voorbereiding		
Definitief overzicht probleemlocaties	<p>Komen tot een definitief overzicht omtrent probleemlocaties (actueel):</p> <ul style="list-style-type: none"> • met verwerkte aanvullingen n.a.v. concept • naar MT (kennisname), college (accordering), raad (vaststelling) 	September 2014
Definitieve formule	<p>Komen tot de definitieve formule</p> <ul style="list-style-type: none"> • met verwerkte aanvullingen n.a.v. concept (actueel) 	September 2014
Definitieve tegemoetkomingsregeling	<p>Komen tot de definitieve regeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naar MT (kennisname), college (accordering), raad (vaststelling) 	September 2014
Accordering en vaststelling definitief projectplan	<p>College (accordering) Reguliere raadsbijeenkomst (vaststelling) Raadsvoorstel, inclusief:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projectplan • Probleemlocaties • Tegemoetkomingsregeling • Budgetaanvraag 	Oktober 2014
Uitvoering		
Uitvoering informatieverstrekking gehele doelgroep	Wijze van uitvoering aan de hand van gemaakte keuze(s)	Oktober 2014 / maart 2015
Uitvoering informatieverstrekking gericht op probleemlocaties	Wijze van uitvoering aan de hand van gemaakte keuze(s)	Oktober 2014 / maart 2015
Uitvoering tegemoetkomingsregeling en collectieve inkoop	Aan de hand van opgestelde aanpak /formule/regeling	Oktober 2014
Uitvoering gericht op probleemlocaties	Aan de hand van opgestelde aanpak	Oktober 2014
Evaluatie DVN2.0	<p>Hoe is de achterliggende periode van uitvoering verlopen? Gewenst resultaat? Zijn er verbeterpunten?</p>	Oktober 2015